

CETI

Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.
LLC Center for Ecotoxicological Research Podgorica

CETI 780.101.01

SEKTOR ZA LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU I ZAŠTITU OD ZRAČENJA

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU

Vrsta ispitivanja	Mjerenje kvaliteta ambijentalnog vazduha Drugi ciklus mjerenja u periodu jesen 2021 ljeto 2022.
Broj izvještaja	00-1848/2V
Datum izdavanja izvještaja	12.02.2022. godine
PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA	
Naziv podnosioca zahtjeva	Otpadne vode d.o.o. Budva
Broj zahtjeva	Ugovor (Otpadne vode d.o.o. Budva br. 1389 od 31.08.2021. , CETI br. 00-1848 od 25.08.2021. godine)
Adresa/ Telefon / Fax	Ul. Omladinskih brigada bb Bečići / +38233473414/+38233473414

PODACI O ISPITIVANJU	
Datum mjerenja	17-31.01.2022. godine
Lokalitet mjerenja	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Bečićima
Plan/metod uzorkovanja	Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl.list Crne Gore”, br 21/11, 32/16)
Dodaci, odstupanja ili propusti od metode	Ne
Zahtijevano ispitivanje	SO ₂ , NO, NO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , O ₃ , PM ₁₀ , Pb, As, Cd, Ni i benzo(a) piren
PRAVILO ODLUČIVANJA	
Binarni sistem (ILAC-G8:09/2019)	
Prilozi	1. Fotografije mjernog mjesta sa opremom za mjerenje kvaliteta vazduha

Društvo sa ograničenom odgovornošću

“Otpadne vode”

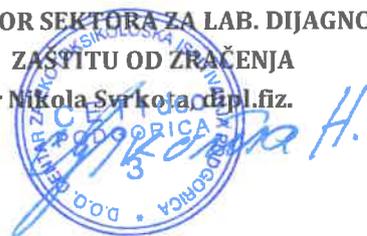
Broj 268

Budva, 15.02 20 22 g.

V.D DIREKTOR SEKTORA ZA LAB. DIJAGNOSTIKU

I ZAŠTITU OD ZRAČENJA

dr Nikola Svrkota dipl.fiz.

Izjava:

1. Rezultati ispitivanja se odnose samo na ispitivani uzorak.
2. Izvještaj o ispitivanju se može umnožavati isključivo kao cjelina.
3. Nije dozvoljeno isticanje naziva „Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica“ d.o.o. u tekstu deklaracije ni u reklamne svrhe, bez saglasnosti Centra.

SADRŽAJ

Opšti podaci o ovlaštenoj stručnoj organizaciji koja vrši mjerenja	3
Opšti podaci o podnosiocu zahtjeva	3
Osnov za realizaciju i vrijeme mjerenja	3
Mjerno mjesto	4
Makrolokacija i mikrolokacija	4
Mjerene zagađujuće materije	5
Metode	5
Oprema korišćena u realizaciji mjerenja	6
Zakonodavni okvir	6
Rezultati mjerenja	7-16

SEKTOR ZA LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU I ZAŠTITU OD ZRAČENJA

Opšti podaci o ovlaštenoj stručnoj organizaciji koja vrši mjerenje

Naziv ovlaštene organizacije	Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o.
Sjedište	Podgorica
Adresa	Bulevar Šarla de Gola br.2
Broj telefona/faksa	+ 382 (0)20 658 090; 658 092
E-mail	info@ceti.co.me
Lice za kontakt	Radomir Žujović

Opšti podaci o podnosiocu zahtjeva

Naziv podnosioca zahtjeva	Otpadne vode Budva d.o.o.
Sjedište	Bečići
Adresa	Ul. Omladinskih brigade bb Budva
Broj telefona/faksa	Telefon :+38233473414 /Fax:+38233473414
E-mail	office@otpadnevode.me
Lice za kontakt	Duška Čučka

Osnov za realizaciju i vrijeme mjerenja

Dana 25.08.2021. godine potpisan je Ugovor između kompanija Otpadne vode d.o.o. Budva i Centra za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica d.o.o. za mjerenje kvaliteta vazduha na lokaciji u Bečićima, uticaj PPOV na kvalitet vazduha.

Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl.list Crne Gore”, br. 21/11, 32/16) propisano je da povremena mjerenja kvaliteta vazduha moraju biti ravnomjerno raspoređena tokom godine. To podrazumijeva sledeće mogućnosti:

- 24 – časovno mjerenje jednom sedmično tokom cijele godine, nasumično izabranog dana ili
- mjerenje osam sedmica (ravnomjerno raspoređenih tokom godine) tako da bude reprezentativno za različite klimatske i druge uslove, odnosno da bude zadovoljen kriterijum za minimum 14% vremenske pokrivenosti mjerenjima na godišnjem nivou.

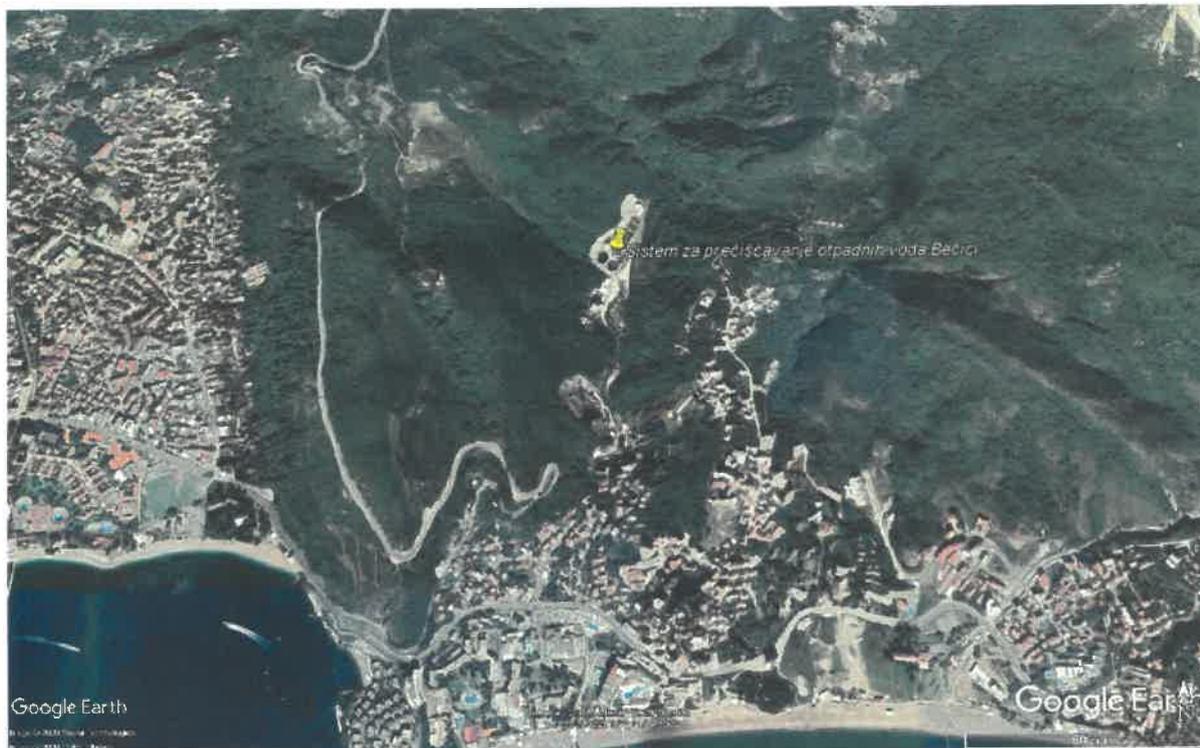
U skladu sa Ugovorom mjerenjima se pristupilo na način da se prati kvalitet vazduha u četiri četrnaestodnevna ciklusa. U ovom Izveštaju su predstavljeni rezultati mjerenja kvaliteta vazduha za drugi, zimski ciklus (za planirani mjerni period jesen 2021-ljeto 2022.) mjerenja realizovan u periodu 17-31.01.2022. godine.

Mjerno mjesto

Izbor mjerne pozicije se bazirao na zadatku da se utvrdi stanje kvaliteta vazduha, odnosno prilikom odabira mjernog mjesta vodilo se računa da povremenim imisijskim mjerenjima bude obuhvaćeno bliže okruženje sistema za tretman otpadnih voda Budve. Dodatno izbor mjerne pozicije, mikrolokacije, za instaliranje mjerne opreme (mobilne stanice) bio je uslovljen infrastrukturom potrebnom za realizaciju monitoringa, u prvom redu dostupnim priključkom el. energije potrebnim za rad iste. Prilikom odabira mjernog mjesta na mikrolokaciji uzeti su u obzir sledeći činioci: izvori ometanja, sigurnost, pristup i vidljivost mjesta uzorkovanja s obzirom na okruženje. Vodeći računa o gore navedenom, oprema za mjerenje kvaliteta vazduha je instalirana na graničnoj liniji radnog prostora i životne sredine.

Makrolokacija i mikrolokacija

Postrojenje za prečišćavanje otpadne vode se nalazi na lokaciji "Vještice", uzduž padine. Ova lokacija se nalazi na oko 1600 m sjeverno od mora, u oblasti Boreti. Najbliži stambeni objekti se nalaze sa južne strane postrojenja, na oko 100m udaljenosti.

Slika 1. Prikaz makro lokacije, mjernog mjesta za praćenje kvaliteta vazduha

Slika 2. Prikaz mikro lokacije, mjernog mjesta za praćenje kvaliteta vazduha

Mjerene zagađujuće materije

Monitoringom je obuhvaćeno mjerenje svih osnovnih zagađujućih materija (predstavljenih u tabeli 1) propisanih Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl.list Crne Gore“, br. 25/12).

Tabela 1. Mjerene, analizirane zagađujuće materije

R.br.	Formula	Naziv zagađujuće materije	Mjerna jedinica	Vrijeme usrednjavanja
1.	SO ₂	sumpor dioksid	µg/m ³	1sat 24sata
2.	NO	azot monoksid	µg/m ³	1sat
3.	NO ₂	azot dioksid	µg/m ³	1sat
4.	NO _x	Ukupni oksidi azota izraženi kao NO ₂	µg/m ³	1sat
5.	O ₃	ozon	µg/m ³	24h; 8 sati
6.	CO	ugljen monoksid	mg/m ³	24h; 8 sati
7.	PM ₁₀	suspendovane čestice sa prečnikom manjim od 10µm	µg/m ³	24 sata
8.	C ₆ H ₆	benzen	µg/m ³	24 sata
Analiza zbirnih sedmičnih uzoraka suspendovanih čestica PM₁₀ na :				
7.1.	Pb	olovo	µg/m ³	Sedam dana
7.2.	Cd	kadmijum	ng/m ³	Sedam dana
7.3.	As	arsen	ng/m ³	Sedam dana
7.4.	Ni	nikal	ng/m ³	Sedam dana
7.5.	BaP	benzo(a)piren	ng/m ³	Sedam dana

Metode

Za realizaciju mjerenja u skladu sa Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 21/11, 32/16) korišćene su sledeće metode prikazane u tabeli 2.

Tabela 2. Mjerne/ analitičke metode

Standardna referentna metoda / naziv	Oznaka
Standardna metoda za mjerenje koncentracije sumpor dioksida ultraljubičastom fluorescencijom	MEST EN14212
Standardna metoda za mjerenje koncentracije azot monoksida i azot dioksida hemiluminiscencijom	MEST EN14211
Standardna metoda za određivanje koncentracije ugljen monoksida nedisperzivnom infracrvenom spektroskopijom	MEST EN14626
Standardna metoda za određivanje koncentracije ozona ultraljubičastom fotometrijom	MEST EN14625
Standardna gravimetrijska metoda mjerenja za određivanje masene koncentracije suspendovanih čestica PM ₁₀ ili PM _{2,5}	MEST EN 12341
Standardna metoda za određivanje benzena u ambijentalnom vazduhu putem automatskog uzorkovanja pumpom sa gasnom hromatografijom na licu mjesta	MEST EN 14662-3
Standardna metoda za određivanje koncentracije benzo(a)pirena u vazduhu ambijenta	MEST EN 15549
Standardna metoda za određivanje koncentracije Pb, As, Cd i Ni u uzorcima suspendovanih čestica PM ₁₀	MEST EN 14902

Metode navedene u tabeli 2 su akreditovane u skladu sa standardom MEST ISO/IEC 17025 od strane Akreditacionog Tijela Crne Gore.

Oprema korišćena u realizaciji mjerenja

Mjerenja su vršena sa mobilnom mjernom stanicom koja je opremljena sistemom za uzorkovanje vazduha i mjernom opremom za gasovite polutante i uzorkovanje PM₁₀, a analiza prikupljenih uzoraka laboratorijskom opremom, tabela 3.

Tabela 3. Spisak opreme korišćene za realizaciju mjerenja

Mjerna/terenska oprema instalirana u mobilnoj stanici			
R.b.	Naziv mjerila/opreme	Proizvođač	Model
1.	Ambijentalni CO monitor	Horiba	APMA 370
2.	Ambijentalni NOx monitor		APNA 370
3.	Ambijentalni O ₃ monitor		APOA 370
4.	Ambijentalni SO ₂ monitor		APSA 370
5.	Ambijentalni BTX monitor	Chromatotec	Airmo BTX
6.	Sekvencijalni uzorkivač suspendovanih čestica PM ₁₀	Sven Leckel	SEQ 47/50
Instrumentalna laboratorijska oprema			
7.	Gasno maseni hromatograf GCMS – QP 5050 Shimadzu		
8.	ICP Spektrometar Thermo 6300 iCAP		
9.	Atomski apsorpcioni spektrofotometar AA – 6701F Shimadzu		
10.	Analitička Vaga Sartorius (tip:BP 211 D; klasa tačnosti I, najmanji podiok d=0,00001 g)		

Mjerna nesigurnost instrumenata zadovoljava ciljeve kvaliteta podataka i procijenjena je na osnovu tipskih odobrenja i testova radnih karakteristika u referentnim laboratorijama, u skladu sa relevantnim normama.

Zakonodavni okvir

Povremena, indikativna mjerenja kvaliteta ambijentalnog vazduha, obrada i analiza rezultata su vršena u skladu sa:

- Zakonom o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 25/10, 40/11 i 43/15)
- Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 25/12)
- Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 21/11, 32/16)
- Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 44/10, 13/11, 64/18)

Rezultati mjerenja

U ovom Izvještaju su prikazani rezultati za drugi, zimski mjerni ciklus koji je realizovan u periodu 17-31.01.2022. godine. Rezultati mjerenja su prikazani tabelarno i grafički uporedo sa propisanim graničnim/ ciljnim vrijednostima i to:

a) tabelarno:

- Dnevne srednje vrijednosti tokom četrnaestodnevni mjerenja za: PM_{10} , SO_2 , NO , NO_2 , NO_x , C_6H_6 i maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti za CO i O_3 ,
- Statistička obrada dnevnih srednjih vrijednosti suspendovanih čestica PM_{10} , jednočasovnih, odnosno dnevnih vrijednosti gasovitih zagađujućih materija: SO_2 , NO , NO_2 , NO_x , C_6H_6 i maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti CO i O_3 ,
- Sadržaj teških metala (Pb , Cd , As i Ni) i benzo(a)pirena u sedmodnevnim zbirnim uzorcima suspendovanih čestica PM_{10} .

b) grafički:

- Jednočasovne srednje vrijednosti SO_2 , NO , NO_2 i NO_x ,
- Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM_{10} i SO_2 ,
- Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti O_3 i CO .

Statistički pregled zagađujućih materija obuhvata:

- ukupan broj 24-časovnih mjerenja,
- minimalna, najmanja 24-časovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- maksimalna, najveća 24-časovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- dnevna srednja vrijednost-koncentracija (u daljem tekstu 24-časovna vrijednost) za navedeni mjerni period,
- medijana ili centralna vrijednost od koje je 50% rezultata 24-časovnih vrijednosti manje ili veće,
- ukupan broj jednočasovnih mjerenja,
- minimalna, najmanja jednočasovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- maksimalna, najveća jednočasovna vrijednost za navedeni mjerni period,
- jednočasovna srednja vrijednost za navedeni mjerni period,
- medijana ili centralna vrijednost od koje je 50% rezultata jednočasovnih vrijednosti manje ili veće,
- broj prekoračenja propisane granične vrijednosti,
- statistika, maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ozona i ugljen monoksida.

Oznake i skraćenice upotrebljene u tabelama i na slikama:

- GV (DSV) -granična vrijednost (dnevna srednja vrijednost),
- GV (MD8hSV) - granična vrijednost (max. dnevna osmočasovna srednja vrijednost),
- GV (GSV) - granična vrijednost (godišnja srednja vrijednost),
- CV (MD8hSV) -ciljna vrijednost (max. dnevna osmočasovna srednja vrijednost).

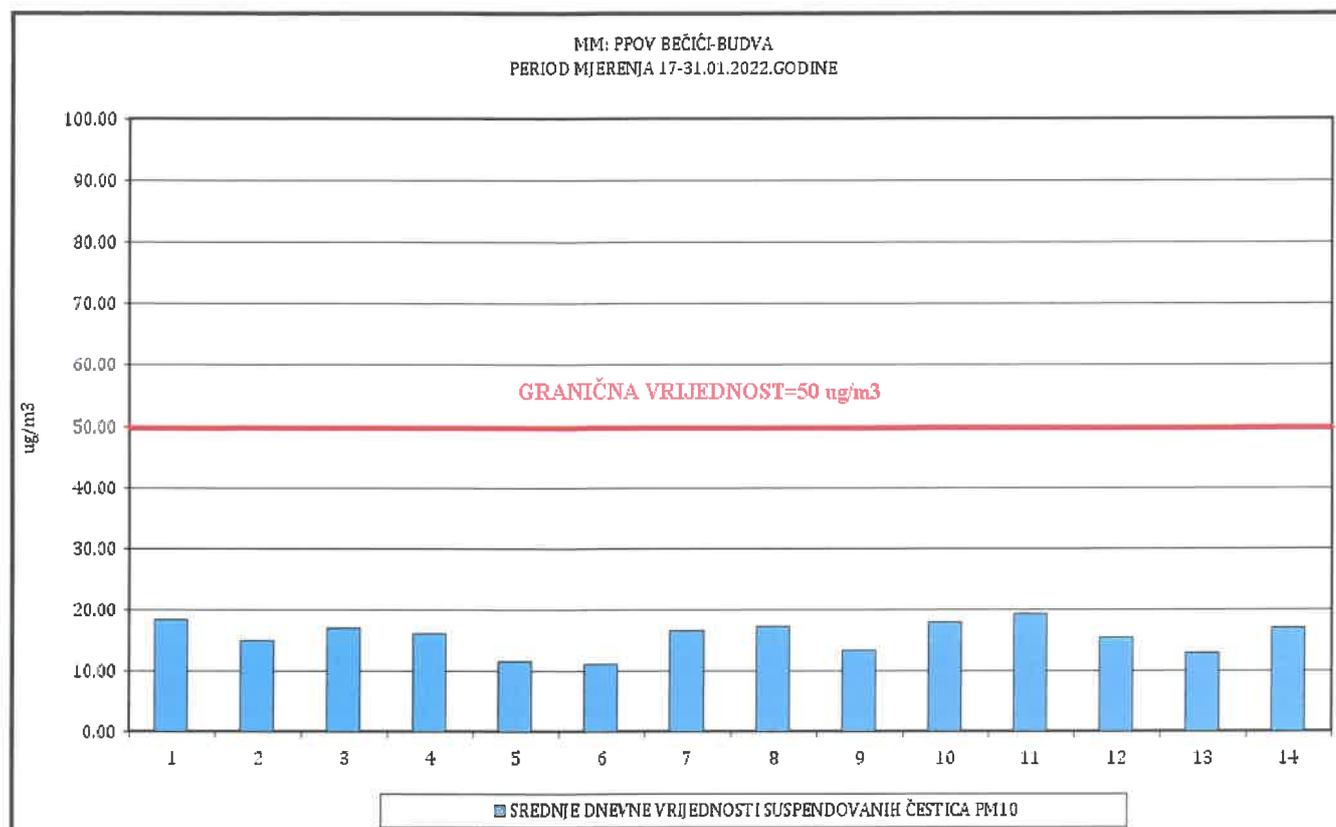
Tabelarni i grafički pregled rezultata mjerenja na lokaciji PPOV-Bečići

Tabela 4. Dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ i gasovitih zagađujućih materija: sumpor dioksida, azot monoksida, azot dioksida, ukupnih oksida azota izraženih kao NO₂, benzena i maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona i ugljen monoksida

Period mjerenja	PM ₁₀	SO ₂	NO	NO ₂	NO _x	C ₆ H ₆	O ₃	CO
	μg/m ³							
17-18.01	18,45	2,57	1,19	5,22	7,04	0,13	71,39	0,20
18-19.01	14,91	3,18	0,61	2,68	3,61	0,10	78,40	0,17
19-20.01	17,00	3,36	0,77	4,02	5,20	0,12	71,41	0,18
20-21.01	16,18	3,00	0,95	3,59	5,05	0,14	81,16	0,19
21-22.01	11,55	5,90	0,52	1,20	2,00	0,10	81,51	0,18
22-23.01	11,09	5,15	0,49	1,52	2,26	0,13	76,82	0,19
23-24.01	16,64	7,00	0,50	2,16	2,93	0,12	72,90	0,20
24-25.01	17,18	5,34	0,50	1,37	2,86	0,13	73,39	0,24
25-26.01	13,45	5,00	0,55	2,72	5,00	0,15	75,22	0,21
26-27.01	18,00	5,03	0,71	4,15	7,43	0,12	77,67	0,17
27-28.01	19,18	4,81	0,83	4,94	8,82	0,12	74,25	0,18
28-29.01	15,36	7,06	0,70	3,29	6,11	0,11	81,18	0,21
29-30.01	12,91	6,09	0,51	2,91	5,24	0,12	76,98	0,18
30-31.01	16,91	4,87	0,77	5,65	9,81	0,10	78,94	0,19
GV (DSV)	50	125						
CV MD8hSV							120	
GV MD8hSV								10
GV (SGV)	40			40	30	5		

Suspendovane čestice PM₁₀Tabela 5. Statistička obrada rezultata mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀

Broj 24-časovnih mjerenja	14
Minimalna 24-časovna vrijednost (μg/m ³)	11,09
Maksimalna 24-časovna vrijednost (μg/m ³)	19,18
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (μg/m ³)	15,63
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (μg/m ³)	16,41
Broj prekoračenja 24-časovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Dnevna srednja vrijednost	50 μg/m ³ Ne smije biti prekoračena preko 35 puta godišnje
Godišnja srednja vrijednost	40 μg/m ³

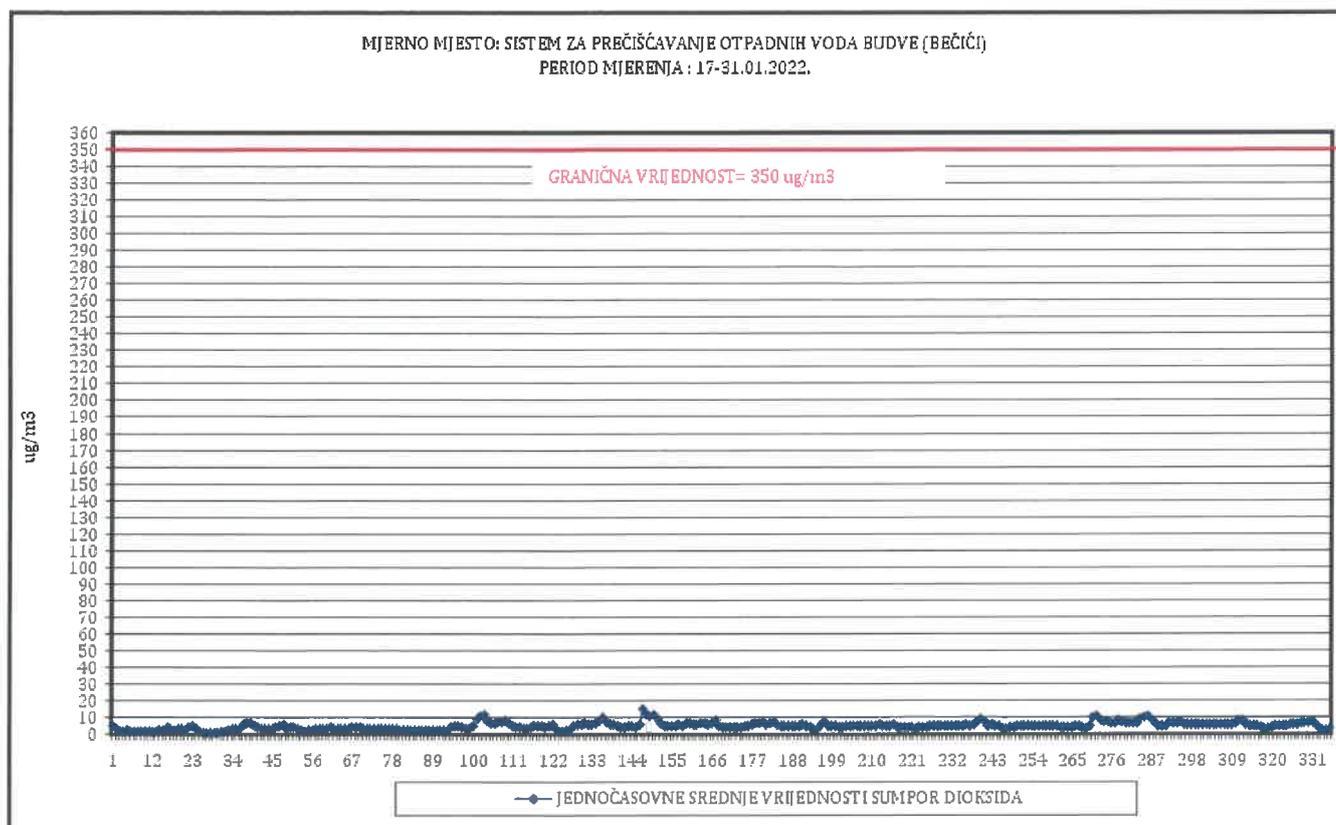
Slika 3. Dnevne srednje vrijednosti PM₁₀

Sumpor dioksid

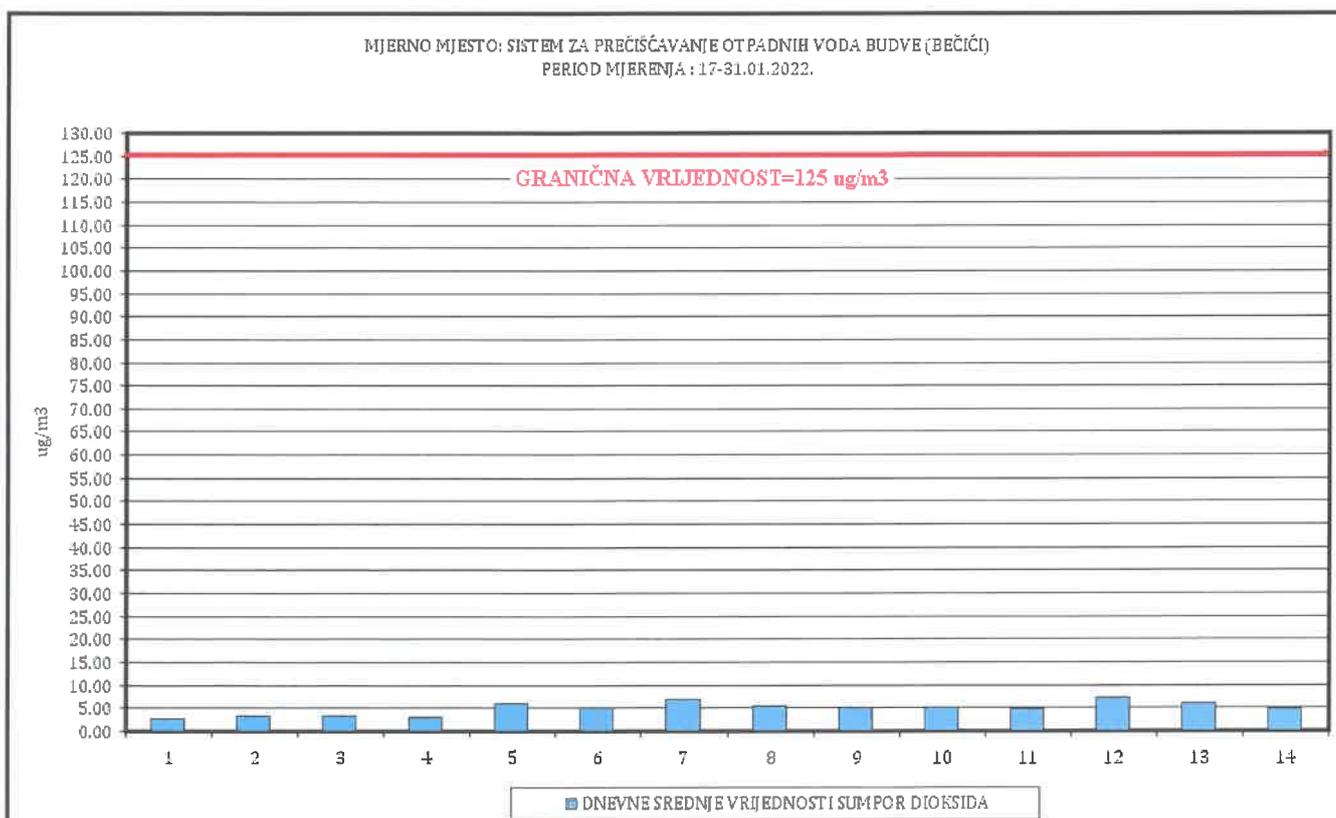
Tabela 6. Statistička obrada rezultata mjerenja sumpor dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	336
Minimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	0,55
Maksimalna jednočasovna vrijednost (µg/m ³)	14,92
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	4,89
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	4,83
Broj 24-časovnih mjerenja	14
Minimalna 24-časovna vrijednost (µg/m ³)	2,57
Maksimalna 24-časovna vrijednost (µg/m ³)	7,06
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	4,88
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	5,01
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Broj prekoračenja 24-časovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	350 µg/m ³ Ne smije biti prekoračena preko 24-puta godišnje
Dnevna srednja vrijednost	125 µg/m ³ Ne smije biti prekoračena preko 3-puta godišnje

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU BR. 00-1848/2V

Slika 4. Jednočasovne srednje vrijednosti sumpor dioksida

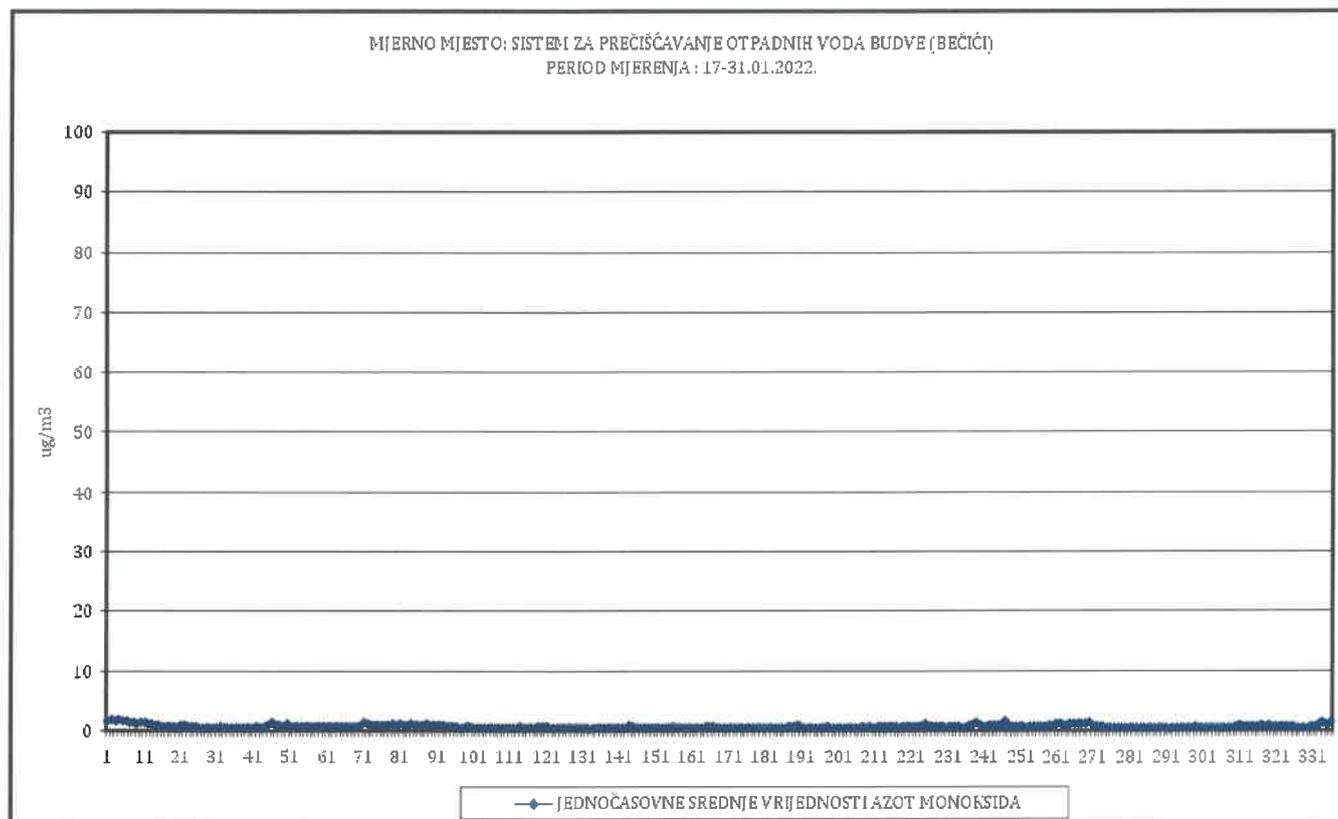

Slika 5. Dnevne srednje vrijednosti sumpor dioksida

Azot monoksid

Tabela 7. Statistička obrada rezultata mjerenja azot monoksida

Broj jednočasovnih mjerenja	336
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,33
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	1,78
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,68
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,59

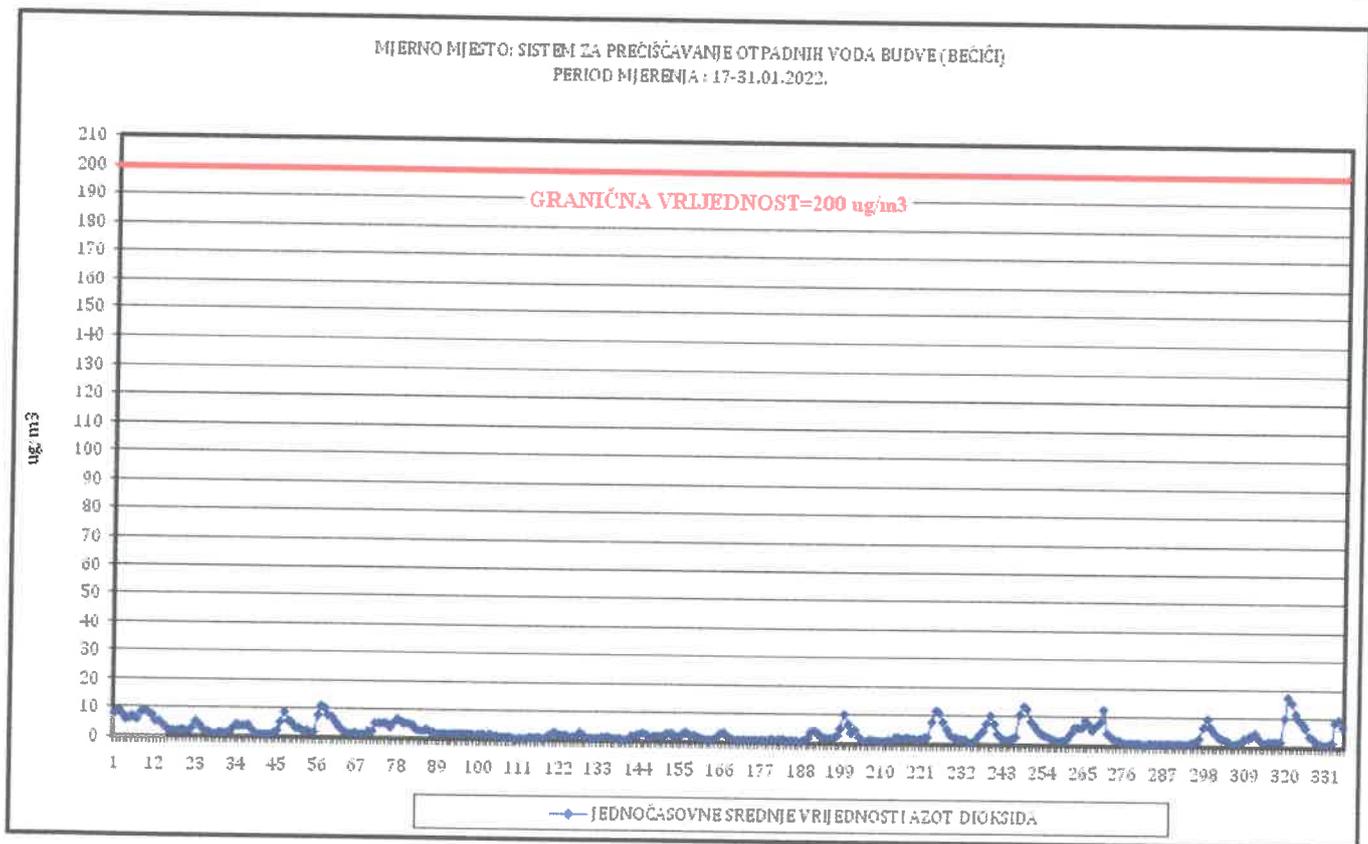

Slika 6. Jednočasovne srednje vrijednosti azot monoksida

Azot dioksid

Tabela 8. Statistička obrada rezultata mjerenja azot dioksida

Broj jednočasovnih mjerenja	336
Minimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,44
Maksimalna jednočasovna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	17,74
Srednja vrijednost jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	3,24
Medijana jednočasovnih vremena usrednjavanja ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	2,08
Broj prekoračenja jednočasovne GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Jednočasovna srednja vrijednost	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Godišnja srednja vrijednost	Ne smije biti prekoračena preko 18 puta godišnje 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

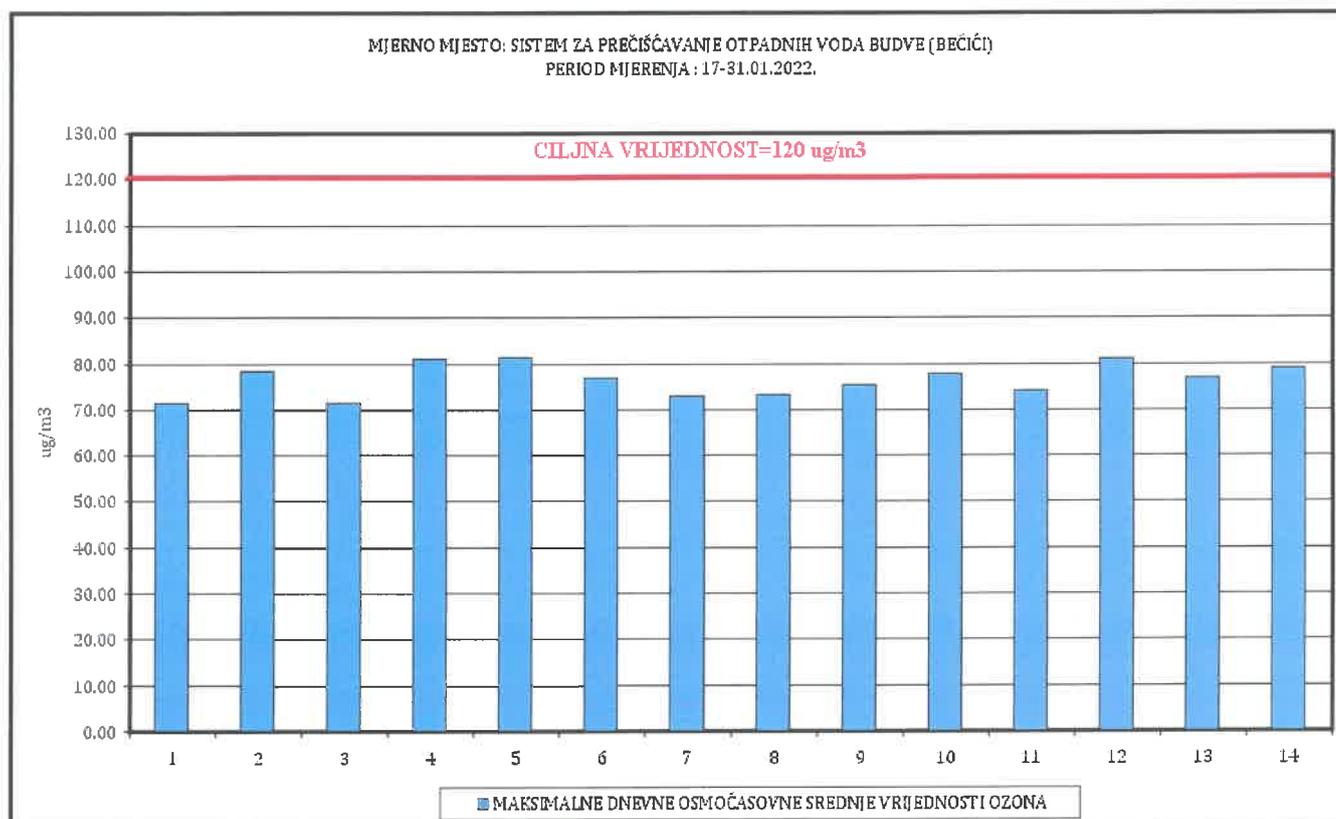

Slika 7. Jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida

Ozon

Tabela 10. Statistička obrada rezultata mjerenja ozona

Broj max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	14
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	71,39
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	81,51
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	76,51
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	76,90
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje CV	0
Period usrednjavanja	Ciljna vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

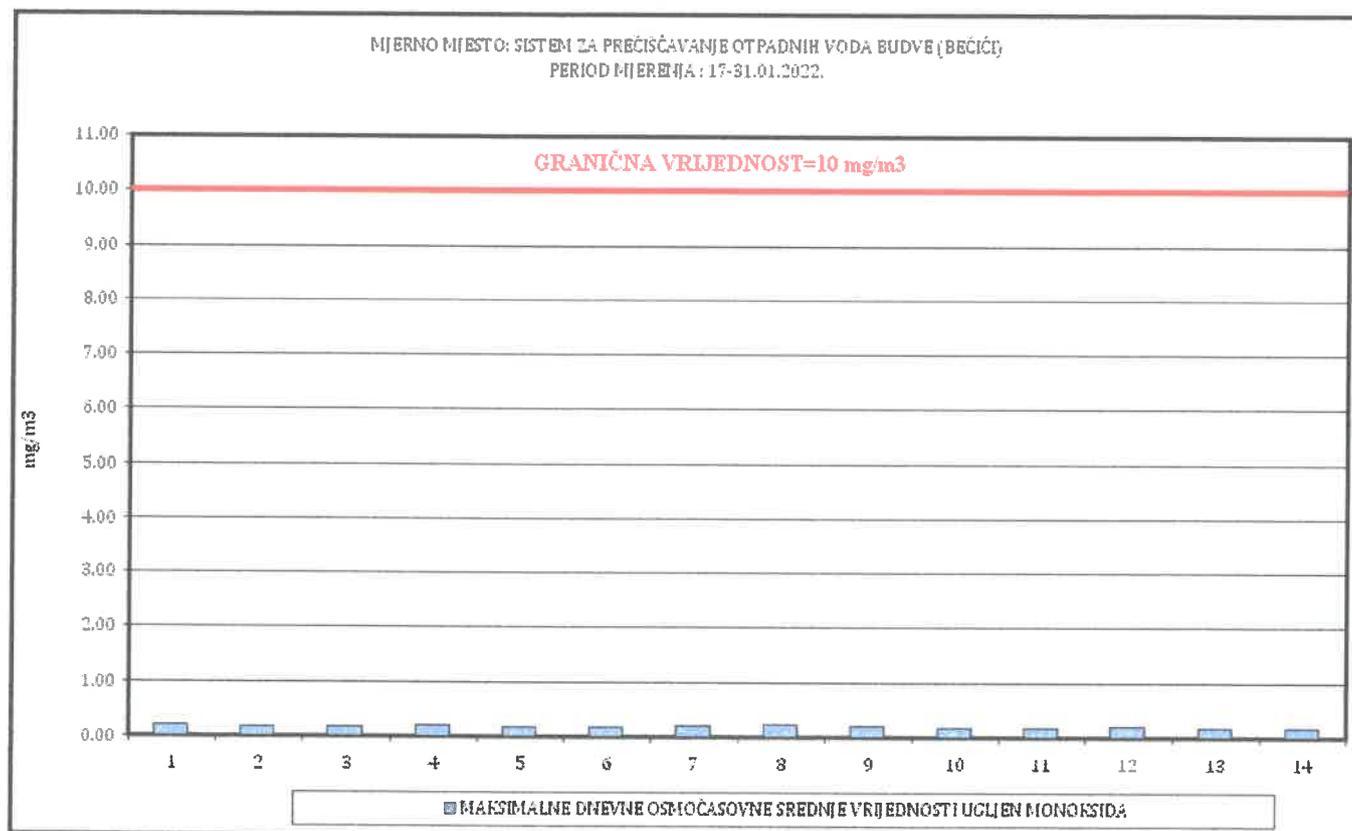

Slika 9. Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ozona

Ugljen monoksid

Tabela 11. Statistička obrada rezultata mjerenja ugljen monoksida

Broj max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti	14
Minimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost (mg/m ³)	0,17
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednosti (mg/m ³)	0,24
Srednja vrijednost max. dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,19
Medijana maksimalnih dnevnih osmočasovnih srednjih vrijednosti (mg/m ³)	0,19
Broj prekoračenja max. dnevne osmočasovne srednje GV	0
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Maksimalna dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m ³

Slika 10. Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ugljen monoksida

Benzen

Tabela 12. Statistička obrada rezultata mjerenja benzena

Broj 24-časovnih mjerenja	14
Minimalna 24-časovna vrijednost (µg/m ³)	0,10
Maksimalna 24-časovna vrijednost (µg/m ³)	0,15
Srednja vrijednost 24-časovnih vremena usrednjavanja (µg/m ³)	0,12
Medijana 24-časovnih vremena usrednjavanja	0,12
Period usrednjavanja	Granična vrijednost
Godišnja srednja vrijednost	5 µg/m ³

Teški metali i benzo (a) piren

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As i Ni) i benzo(a)pirena u sedmodnevnim zbirnim uzorcima suspendovanih česticama PM₁₀ je prikazan u tabeli 13.

Tabela 13. Sadržaj Pb, Cd, As i Ni i benzo(a)pirena u suspendovanim česticama PM₁₀

Period mjerenje	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P
	μg/m ³	ng/m ³			
Prva sedmica	<0,015	<0,5	<0,5	<1,0	0,11
Druga sedmica	<0,015	<0,5	<0,5	<1,0	0,11
GV (SGV)	0,5				
CV (SGV)		5	6	20	1

Izveštaj izradili:	
Radomir Žujović, šef Jedinice za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Siniša Popović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Mladen Terzić, stručni saradnik u u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Bojana Knežević, šef Jedinice za hemijsku analitiku	
Željka Četković, šef Jedinice za analitiku u gasnoj hromatografiji	
Terenska ispitivanja i uzorkovanje izvršili:	
Petar Galičić, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Dejan Koljčević, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Ilija Rešetar, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Mitar Pavićević, tehničar u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Laboratorijska ispitivanja izvršili:	
Siniša Popović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Anja Babić, stručni saradnik u Jedinici za analitiku u gasnoj hromatografiji	
Ivana Bulatović, stručni saradnik u Jedinici za hemijsku analitiku	

KOMENTAR REZULTATA MJERENJA

Rezultati mjerenja kvaliteta vazduha za drugi, zimski, ciklus (mjerni period jesen 2021-ljeto 2022.) na lokalitetu, PPOV u Bečićima u periodu 17-31.01.2022. godine br. izvještaja 00-1848/2V od 12.02.2022. godine su posmatrani u odnosu na norme propisane Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl.list Crne Gore“, br. 25/12).

SUMPOR DIOKSID, SO₂

Rezultati mjerenja sumpor dioksida upoređivani su sa propisanim graničnim vrijednostima za jednočasovnu srednju vrijednost (350 µg/m³) i dnevnu srednju vrijednost (125 µg/m³). Sve izmjerene vrijednosti sumpor dioksida, tokom četrnaestodnevnog mjerenja su bile ispod propisanih graničnih vrijednosti.

AZOT MONOKSID,NO

Za azot monoksid nije propisana granična vrijednost već samo mjera kontrole.

AZOT DIOKSID, NO₂

Rezultati mjerenja azot dioksida (kao jednočasovne srednje vrijednosti) upoređivani su sa propisanom graničnom vrijednošću (200 µg/m³). Sve izmjerene jednočasovne srednje vrijednosti azot dioksida (predstavljene samo grafički zbog obimnosti podataka) su tokom četrnaestodnevnog perioda mjerenja bile ispod propisane granične vrijednosti.

UKUPNI OKSIDI AZOTA (NO_x) IZRAŽENI KAO NO₂

Za ukupne okside azota izražene kao azot dioksid je propisana granična vrijednost za zaštitu vegetacije od 30 µg/m³ na godišnjem nivou.

SUSPENDOVANE ČESTICE PM₁₀

Dnevne srednje vrijednosti PM₁₀ suspendovanih čestica upoređivane su sa propisanom graničnom vrijednošću za srednju dnevnu vrijednost (50 µg/m³), koja se ne smije prekoračiti više od 35 puta u toku godine. U četrnaestodnevnom periodu mjerenja, zimski ciklus, sve dnevne srednje vrijednosti suspendovanih čestica PM₁₀ su bile ispod propisane granične vrijednosti od 50 µg/m³.

UGLJEN MONOKSID, CO

Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ugljen monoksida su upoređene sa graničnom vrijednošću za srednju godišnju vrijednost. Sve maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti ugljen monoksida tokom četrnaestodnevnog kampanje mjerenja su bile ispod propisane granične vrijednosti od 10 mg/m³.

D.O.O CENTAR ZA EKOTOKSIKOLOŠKA ISPITIVANJA PODGORICA

BENZEN, C₆H₆

Za benzen su propisani standardi kvaliteta (GV) za srednju godišnju vrijednost.

OZON, O₃

Maksimalne dnevne osmočasovne srednje vrijednosti su upoređivane sa propisanom ciljnom vrijednošću od 120 µg/m³. Sve maksimalne dnevne osmočasovne srednje dnevne vrijednosti ozona, tokom četrnaestodnevnog mjerenja, su bile ispod propisane ciljne vrijednosti.

TEŠKI METALI (Pb, Cd, As i Ni)

Suspendovane čestice PM₁₀ su analizirane na sadžaj teških metala i benzo(a)pirena za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou.

Tokom četrnaestodnevnog mjerenja:

- Sadržaj olova u zbirnim sedmičnim uzorcima suspendovanih čestica PM₁₀ je bio značajno ispod 0,5 µg/m³, propisane norme za srednju godišnju vrijednost.
- Sadržaji arsena, kadmijuma i nikla su bili ispod ciljnih vrijednosti (srednjih vrijednosti za kalendarsku godinu) propisanih sa ciljem zaštite zdravlja ljudi.

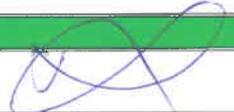
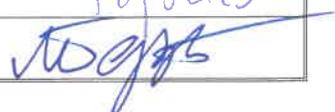
BENZO(A)PIREN

Sadržaj benzo(a)pirena u oba zbirna sedmična uzorka suspendovanih čestica PM₁₀ tokom zimskog mjernog ciklusa je bio ispod ciljne vrijednosti od 1 ng/m³ (srednje vrijednosti za kalendarsku godinu) propisane sa ciljem zaštite zdravlja ljudi.

NAPOMENA

U skladu sa Pravilnikom o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list Crne Gore”, br 21/11, 32/16) predviđena su povremena mjerenja kvaliteta vazduha u četiri četrnaestodnevna mjerna ciklusa ravnomjerno raspoređena tokom godine. U ovom izvještaju prikazani su rezultati za drugi ciklus mjerenja u sezoni jesen 2021-ljeto 2022. godine.

Krajnje sagledavanje kvaliteta vazduha će biti dato u zbirnom, godišnjem izvještaju o ispitivanju, nakon realizacije i statističke obrade rezultata za sva četiri realizovana mjerna ciklusa.

Izvještaj izradili:	
Radomir Žujović, šef Jedinice za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	
Siniša Popović, samostalni stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	Popović S.
Mladen Terzić, stručni saradnik u Jedinici za mjerenje kvaliteta vazduha i terenske poslove	

PRILOG

**FOTODOKUMENTACIJA SA MJERNOG MJESTA ZA PRAĆENJE
KVALITETA VAZDUHA, POSTROJENJE ZA TRETMAN OTPADNIH
VODA BEČIĆI-BUDVA**

Slika 1 i 2. Mjerna stanica na poziciji PPOV u Bečićima